

Oponentský posudek bakalářské práce

Michaela Petránková: Hledání „řádu světa“ v tvorbě Gustawa Herlinga-Grudzińskiego

Michaela Petránková si pro svoji bakalářskou práci zvolila zajímavé téma. Gustaw Herling-Grudziński je v českém prostředí autorem poměrně známým, řada jeho textů vyšla i v českých překladech. Přesto se jeho dílo nedočkalo zásadnější odborné reflexe. Autorčinu snahu o analýzu základních aspektů zejména Grudzińskiego povídkové tvorby je proto třeba hodnotit pozitivně. (Na druhou stranu – v Polsku jde o téma již několikrát zpracované. I u vědomí toho, že autorka práce je specializací polonistka, by proto bylo vhodnější, aby seznam využitých sekundární literatury doplnila větším počtem původně polských publikací. Za všechny zmiňme kupříkladu tyto práce, dostupné i v českých knihovnách: Arkadiusz Morawiec: *Poetyka opowiadań Gustawa Herlinga-Grudzińskiego : autentyzm – dyskursywność – paraboliczność*, Krakov 2000 nebo Feliks Tomaszewski: *Drogi i „stacje wygnania”*. *Podróże i powroty Gustawa Herlinga-Grudzińskiego*, Gdaňsk 2006.)

Kladem předkládané práce je na jedné straně množství primární literatury, jež Michaela Petránková podrobila analýze. Tento fakt je však zároveň – pro autorku možná paradoxně – v některých případech komplikací. Díky řadě odkazů na jednotlivé povídky, citovaných pasáží z jednotlivých povídek i snad až příliš častému lapidárnímu shrnutí jejich obsahu se výklad příliš rozmělnjuje. Autorka není vždy s to držet se vytyčené linie či zvoleného tématu. V tomto směru by práci prospělo kupříkladu omezení výchozí množiny primární literatury na několik vybraných povídek.

Situaci komplikuje i nejednoznačné vymezení cíle práce. V úvodní anotaci se sice dočteme, že „práce popisuje proces obnovy příběhů jako výstavbu povídkového textu, tedy metodu konstrukce časoprostoru v povídkách Gustawa Herlinga-Grudzińskiego,“ v dalším výkladu se však autorka snaží poněkud zmatečně postihnout i množství dalších témat a motivů (intertextualita a metatextualita, téma paměti, zla, řeči...). I z hlediska celkové struktury schází práci Michaely Petránkové samostatná kapitola věnovaná osvětlení zvoleného metodologického přístupu. Nikde například podrobněji nezdůvodňuje užití termínu „řád světa“, jenž se objevuje v názvu práce. Stejnou měrou pak práci schází i relevantní závěrečné shrnutí, které by autorčiny závěry podalo v systematictější podobě.

Ani po jazykové stránce pak není předkládaná práce bez chyb (vedle problematické interpunkce by si měla dát autorka pozor i na některé polonismy).

Autorka prokázala v práci schopnost práce se základním penzem literárněvědných i teoretických pojmů (byť ne vždy je ve svém výkladu dostatečně explicitní – viz rozlišení povídky a novely na str. 8 nebo zaměňování pojmů „geneologický“ (!) a „genologický“ na téže straně). Za přínos práce lze považovat autorčinu snahu postihnout například vztahy mezi autobiografií, historií a fikcí v Grudzińskiego tvorbě či problematiku intertextuality jeho próz. Jak již však bylo uvedeno, trpí tyto pasáže místy přílišným rozmělněním výkladu. V případě kapitoly o intertextualitě (4.7 Motiv intertextuality) není navíc zcela zřejmé, k jakému cíli autorčiny (?) výčet děl a autorů, s nimiž vstupují Grudzińskiego texty „do dialogu“, směřuje.

Závěrečná výtka (či otázka pro obhajobu před komisí) pak musí směřovat k autorčině nejednoznačné práci se zdroji. Ne vždy je totiž z textu její bakalářské práce zřejmé, kdy

využívá vlastních myšlenek a formulací a kdy eventuálně využívá textů jiných autorů či dalších zdrojů (viz např. str. 45 či str. 24). V některých případech ani není dodržen citační úzus a příslušným bibliografickým odkazům scházejí podstatné prvky (viz např. str. 36 – pozn. 33 či str. 37 – citát z povídky Krátká zpověď exorcisty). Očekávám proto, že autorka svůj postup v tomto směru bude s to osvětlit v rámci samotné obhajoby.

Přes uvedené nedostatky (a s očekáváním vyjasnění zejména posledně zmíněného problematického bodu ze strany autorky) však práci (prozatím) doporučuji k obhajobě a navrhuji ohodnotit ji známkou „dobře“.

Mgr. Michala Benešová